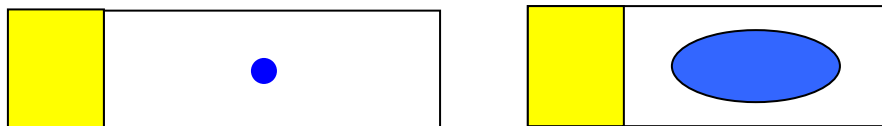

Märk varje glas med:

(Använd alltid glas med matterad ände **svart specialpenna, sprit och vattenfast Blyertspenna** kan kontaminera glasen).

- **Patientens fullständiga personnummer och initialer.**
- **Fixeringsmetod, S = spritfixerad eller L = lufttorkad.**
- **Hö eller Vä och i förekommande fall 1,2,3 osv. om olika ställen punkteras.**
- **Märk glasen på samma sida som utstryket görs på.**
- **Kontrollera att alla siffror stämmer på samtliga glas för att undvika förväxling.**
- **På remissen anges totala antalet glas.**

1-2 utstryk per stick, 2 om både luft och sprit. Spritfixera respektive lufttorka hälften av glasen. Spritfixering utförs **omedelbart** i 95 % etanol. Se till att tillräcklig mängd sprit finns i kyvetten. Fixera i ~ 30 minuter, ta upp glasen och låt glasen torka ordentligt innan de läggs i transportförpackning. Thyreoidea helst endast luft. På bröst är sprit extra viktigt.

1. Sätt en droppe på det ena märkta objektglaset sätt det andra mot så att samma material finns på bägge glasen, stryk ut materialet, spritfixera ett glas i 95 % etanol ~ 30 minuter och det andra får lufttorka. Gör ej mer än 2 glas per stick, resten skall i rör med vätska, se nedan. Inga klumpar, snabba, tunna utstryk.

Om **inte lymfomfrågeställning**, reaktiv lymfkörtelfrågeställning eller annan lymfoid vävnad som t ex tonsill med hyperplasifrågeställning **gå till punkt 3.**

2. Vad har du stuckit i? Vad är din frågeställning? Om **lymfkörtelpunktat** (ej om enbart metastasfrågeställning) skall material, en del, tas till flödescytometrisk undersökning (bla monoklonalitetsfrågeställning).

Spruta ner materialet i röret. Om materialet inte räcker till fler undersökningar skölj noga igenom nålen så att denna sköljs, tag av nålen och spruta tillbaka vätskan i röret. Lymfoceller kan vara ömtåliga. Använd rör med NaCl som skickas omedelbart till patologen, flöde skall helst göras samma dag. Om lymfomfrågeställning, reaktiv lymfkörtel, mm skall alltid material tas till flöde. Materialet får ej ha varit i kontakt med CytoLyt.

3. Resterande material från en punktion eller från andra punktioner tas därefter i **CytoLyt**. Sug upp CytoLyt genom nålen så att denna sköljs, tag av nålen och spruta tillbaka vätskan i röret, skaka röret efter varje gång. Skall göras efter varje punktion. Avbryt punktionen om det kommer blod i nålhuvudet. Stick hellre flera gånger. Stark blodtillblandning försvårar bedömningen. Från CytoLyt kan cellblock framställas. Dessa används dels för ytterligare morfologisk bedömning, dels för immunhistokemiska färgningar. Det sista är mycket viktigt vid metastasfrågeställning. CytoLyt kan beställas från cytologlab.

4. **Cystvätska:** Gör utstryk, ett lufttorkat och ett spritfixerat. Spruta resten i tomt rör. Vid större mängder använd platt plastflaska som rymmer 150 ml (art.nr. 708-95). Tillsätt **ingen** fixering utan endast heparin om materialet är blodigt, 1000 IE per 50 ml vätska (heparin kan påverka molekylärbiologiska metoder. Notera därför eventuell tillsats av heparin på remissen).

